

Een vrouwenhand en een paardentand mogen nooit stilstaan, zo luidt het gezegde. Met andere woorden: als een paard stopt met eten is er iets goed mis. Paarden of pony's die vanwege hun hoge leeftijd of door ziekte problemen hebben met hun gebit, willen wel, maar kunnen

SENIOREN AAN DE BAK

niet meer kauwen en takelen daardoor snel af. Om deze dieren en hun baasjes te helpen, hebben dierenartsen Melissa Arts en Peter Wiemer en voederfabrikant Van Cooten een voeder ontwikkeld, dat zelfs door een tandenloze paardenmond weg gemummeld kan worden.

Melissa (37), paardendierenarts en paardentandarts bij De kleine Smaalhorst uit Hall, kwam op het idee van de senioren slobberbrok na een bezoek aan een Amerikaans opleidingsinstituut voor paardentandartsen.

„Als dierenarts en tandartsdochter heb ik een bijzondere belangstelling voor het paardengebit. Omdat er in Nederland geen officiële opleiding tot paardentandarts bestaat, bezocht ik vorig jaar een Amerikaanse tandartschool. Op een dag kwam er daar een Shet binnen die vanwege een aangeboren gebrek geen kiezen had. Het dier kon niet goed eten en was daardoor veel te mager. Paarden met een slecht functionerend gebit vermageren in eerste instantie

door de gebrekkige manier van kauwen. Want een paard met een slecht gebit is misschien wel in staat een portie voer naar binnen te werken, maar hij kan het niet goed vermalen. Het voer wordt dus nagenoeg ongekauwd, in zijn geheel, doorgeslikt. Op deze manier wordt het niet ontsloten en kan de darm niet beschikken over de voedingsstoffen die erin aanwezig zijn. Het paard poept alle voedingsstoffen gewoon weer uit. En wordt dus mager.

De betreffende Shetlander keerde met een compleet voerregime huiswaarts; hij moest de hele dag een soort pap eten en dat ging prima, je zag hem groeien. Voor mij was dat een echte eye-opener. In Nederland kom ik als dierenarts veel oude, broodmagere paar-

den tegen die, afgezien van een slecht gebit, kerngezond zijn. Uiteindelijk moeten die toch afgemaakt worden, omdat ze langzaam uithongeren. Want je kunt een paard met gebitsproblemen wel een 'gewone' slobber geven, maar dan verstrek je ze alleen krachtvoer. En paarden hebben juist ruwvoer nodig om hun spijsvertering aan de praat te houden. Om paarden met gebitsproblemen, maar bijvoorbeeld ook zieke paarden of dieren met een gebroken kaak en hun eigenaren te kunnen helpen moest ik dus op zoek naar een voeder dat gemakkelijk weg hapt en dat zowel krachtvoer als ruwvoer bevat." Eenmaal terug in Nederland onderzocht Melissa de mogelijkheden om ook in de Lage Landen een voer voor paarden met een

slecht gebit beschikbaar te krijgen. „Importeren vanuit Amerika is geen goede optie. Het inklaren van voer verloopt zo traag en moeizaam, dat het bedorven zou zijn voor het hier in de winkels lag. Ik heb de fabrikant in Amerika aangeschreven om te vragen of hij het voer niet in een West-Europees land zou willen maken, maar dat doet hij niet. Ook de receptuur geeft hij niet prijs, tenzij ik daarvoor een buitensporig groot kapitaal op tafel leg. Omdat ik wel zo ongeveer wist welke ingrediënten het voer zou moeten bevatten, ben ik op zoek gegaan naar mensen die me bij het ontwikkelen van een ‘eigen’ seniorenbrok zouden kunnen helpen.”

Een speurtocht langs verschillende voederfabrikanten leverde niets op. „Men zag het hele idee niet zitten, of had al eens een vergeefse poging gewaagd om zo’n voeder op de markt te brengen. Zwaar gedesillusioneerd vertelde ik mijn verhaal aan Peter Wiemer, een bevriende dierenarts. Bleek hij ook tegen het probleem van uitgehongerde paarden en pony’s aan te lopen!”

KRACHTEN BUNDELEN. Peter en Melissa besloten hun krachten te bundelen; Peter bezocht een bevriende voederfabrikant, Van Cooten uit Lienden, en vroeg hem met behulp van de kennis van Melissa een seniorenvoer te ontwikkelen. Van Cooten nam de uitdaging aan en ‘bouwde’ een geschikte brok; pallets die niet alleen de juiste ingrediënten bevatten, maar ook verwerkt kunnen worden tot een slobber, zodat paarden met gebitsproblemen het kunnen wegwerken. Melissa: „Het onderzoek verliep bijzonder succesvol, de ‘proefpaarden’ fleurden op, ze kregen weer lol in het leven.” Na die eerste positieve ervaringen is de seniorenpallet verder geperfectioneerd en op de

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

markt gebracht. Het voer bevat zo’n 30% luzerne, 10% soja-olie, granen, vitaminen en mineralen en de smaakmaker anijs. De hoofdmoot, ruim 50%, bestaat echter uit bietenpulp. Melissa: „De paardenmensen van vroeger waren zo gek nog niet. De goede verhouding van koolhydraten en suikers maakt bietenpulp tot een uitstekend voeder voor paarden. Er is een speciale bioregulator aan het voer toegevoegd die moet zorgen voor een gezonde darmflora, het hoge percentage plantaardige olie maakt dat de kans op koliek minimaal is. Het is zeer belangrijk om te weten dat de pallets nooit droog gegeven mogen worden, je moet ze aanmaken met handwarm water. Het dagelijkse rantsoen kun je het beste verdelen over vier tot vijf maaltijden per etmaal. Het voer bevat alle voedingsstoffen die een paard dagelijks nodig heeft. Bijvoeren is dus in principe niet nodig. Maar dat betekent natuurlijk niet dat het paard geen gras, hooi of stro mag hebben. Om het paardenwelzijn te vergroten is het juist verstandig om het dier wel steeds ruwvoer ter beschikking te stellen. Immers, een paard is gewend om dagelijks ongeveer 18 uur bezig te zijn met eten. Als je vervolgens stel vier maal per dag de bak met slobber volgoot, dan heeft het paard een groot deel van de dag niets te doen en gaat zich vervelen. Op

die manier is de kans dat hij stalondeugden ontwikkelt levensgroot aanwezig! De moraal is dus: verstrek het voer van Van Cooten om het paard alles te geven wat hij die dag nodig heeft en laat het daarnaast eten wat hij wil om zijn geestelijke welzijn te bevorderen: gras, hooi of stro. Het maakt niet uit dat hij dat niet goed kan verwerken.” Voederfabrikant Van Cooten is content met het nieuwe voer. „Het blijkt een gat in de markt. Dagelijks ontvang ik wel enkele positieve mailtjes van blije paardenbezitters. Mensen noemen het zelfs wel een geschenk uit de hemel.” Ook Melissa is blij met het nieuwe voer. „Paarden zijn niet alleen maar nutsdieren, veel mensen zien ze als huisdieren, gezinsleden waarvan ze zielsveel houden. Voor hen is het een uitkomst dat ze hun weliswaar oude, maar verder gezonde paard of pony niet meer hoeven te laten inslapen vanwege een slecht gebit. Ik vind het prachtig dat paardenbezitters met dit nieuwe voer een keuzemogelijkheid hebben gekregen.” Meer informatie over het voer en dealerlijsten vindt u op www.vancooten.nl, nieuwsbrief, of via (0488) 48 15 30.

*tekst: Meike Merks,
foto's: Arjan Wijnstra*

XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX XXXXX XXXX XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

CONTROLEER DE MOND

Veel paarden en pony’s hebben gebitsproblemen. Hierdoor hebben ze vaak pijn aan het hoofd, waardoor ze zuur worden en moeilijk in het werk. Gelukkig zijn veel van die gebitsproblemen uitstekend te verhelpen door een goede paardentandarts. Regelmatige controle van tanden en kiezen is dan ook aan te bevelen. Zeker wanneer paard of pony vermagert, tijdens het rijden met het hoofd schudt of het bit vastpakt, proppen maakt van zijn voer, stinkt uit mond of neus, last heeft van neus- of ooguitvloeiing of verdikkingen aan het hoofd of wanneer er sprake is van wondjes aan mondhoeken, lippen, tandvlees of gehemelte is het zaak de mond te laten controleren door de paardentandarts. Meer info: www.dekleinesmaalhorst.nl.